

Valtuustoaloite Kämmenniemen koulun peruskorjauksen aikaistamiseksi

Kämmenniemen koulun sisäilmaongelmat ja tilojen riittävyys ovat puhuttaneet ja huolestuttaneet jo useita vuosia. Olen saanut lukuisia yhteydenottoja jo liki kolmen vuoden ajan koulun oppilaiden vanhemmilta, henkilökunnalta ja vanhempainyhdistykseltä. Olen tehnyt valtuustokyselyjä koulun tilanteesta (18.2.2019 ja 27.1.2020). Useita keskusteluja, vetoamuksia ja pyyntöjä näiden vuosien aikana on käyty ja tehty Kämmenniemen koulun tilanteesta. Myös korjauksia koululla on suoritettu, mutta ne eivät ole olleet riittäviä.

Taustaa koulun tilanteelle, minulle annettujen tietojen mukaan:

Lukuvuosi 2016 – 2017

Syyskuusta 2016 lähtien silloisen kolmosluokan huoltajat ottivat esille koulun ja tilapalveluiden kanssa luokahuoneen tilaongelmat, sisäilman laadun ja oireilun. Luokkatiloissa tehtiin lukuvuoden aikana ainoastaan ilmanvaihdon riittävyteen liittyviä tutkimuksia. Syksyllä tehdyistä tutkimuksista tiedotettiin vasta (huoltajan painostuksesta) keväällä 2017. Yhteydenotoista huolimatta asiaa ei viety eteenpäin kunnan toimintamallin mukaisesti, eikä oireilijoista pidetty kirjaa tai toimitettu eteenpäin tietoa oireilijoiden määrästä.

Lukuvuosi 2017 – 2018

Asia nostettiin uudelleen esille, kun 4. luokka sai uuden opettajan, joka toimi aktiivisesti luokan sisäilman suhteen. Loppusyksyllä 2017 lisättiin luokkakohtainen lisäilmanvaihto ko. luokkatilaan. Koulun muita tiloja ei tutkittu. Oppilaiden oireita ei edelleenkään viety eteenpäin, oireilijoista ei pidetty kirjaa, tietoja ei toimitettu eteenpäin eikä tiloissa tehty hiilidioksidimittausten lisäksi muita tutkimuksia.

Lukuvuosi 2018 – 2019

Syksyllä 2018 vanhempainillan jälkeen useampi huoltaja totesi saaneensa oireita luokkatilassa, ja useamman lapset olivat myös oireilleet, osa lievemmin ja osa rajummin. Sisäilmatyöryhmä perustettiin ja se kokoontui ensimmäisen kerran 7.9.2018. Tutkimuksia ei kohdistettu koko rakennukseen, vaan ainoastaan koulun 1969 ja 1988 rakennettuihin osiin. Tutkimuksissa todettiin virheellistä ilmanvaihtoa, virheellisesti toimivia ja epätiiviitä rakenteita, iv-kanavien epäpuhtauksia (betonipöly, mineraalivilla), mikrobivaurioita sekä merkittäviä puutteita siivouksessa.

Silloinen vitosluokka oireili erittäin paljon, ja rehtorille ja aluerehtorille esitettiin useita vetoamuksia siitä, että ryhmä sijoitettaisiin välittömästi turvallisempaan tilaan, tuloksetta. Oppilaat työskentelivät luokissa, joissa oli ilmanpuhdistimet, joiden käyttö oppilaiden mukaan oli vaihtelevaa. Muita korjauksia ei lukuvuoden aikana tehty. Luokkatilat tyhjennettiin kesän tiivistyskorjauksia varten. Vanhin rakennusosa poistettiin kesällä käytöstä ja luokkatilat sinetöitiin ja ylipaineistettiin. Vuoden 1988 tilassa tehtiin tiivistyskorjauksia ja ilmanvaihdon säätöjä, joilla pyrittiin estämään epäpuhtauksien kulkeutuminen sisäilmaan. Alakoulun luokat sijoitettiin muualle koulun tiloihin, mukaan lukien yläkoulun tilat, joita ei tutkittu. Voimakkaasti oireillut viidesluokka mm. sijoitettiin tilaan, jossa myöhemmin todettiin sisäilmaongelma.

Lukuvuosi 2019 – 2020

Vanhempien painostuksesta tutkittiin yläkoulu, ruokala, auditorio ja hallintotilat, joista löydettiin useita ongelmia. Tilojen korjaus ajoitettiin koulun loma-aikoihin. Tiloissa oli yläkoulun oppilaiden lisäksi alakoulun käyttökieltoon laitetuista tiloista siirrettyjä oppilaita. He työskentelivät siis edelleen sisäilmaongelmaisissa tiloissa. Tutkimuksissa todettiin kohonneita kosteuspitoisuuksia, säädökset ylittäviä kuitupölylähteitä (mineraalivilla), virheellistä ja puutteellista ilmanvaihtoa, kohonneita

kosteuspitoisuuksia, merkittäviä puutteita siivouksessa ja mikrobivaurioita. Tilassa tehtiin ilmanvaihdon säätöjä, kuitulähteiden pinnoitusta sekä tiivistyskorjauksia. Vuoden 1988 rakennusosan tiivistyskorjauksissa todettiin puutteita, joten niitä uusittiin. Kesken lukuvuoden vaihtui sekä koulun rehtori, terveydenhoitaja, kohdeisännöitsijä että vastaava isännöitsijä.

Lukuvuosi 2020 – 2021

Piharakennus Tähtelä tutkittiin ilmeisesti henkilökuntaan kuuluvan aloitteesta ja siellä todettiin useita sisäilmaongelmia. Tilassa sijaitsee koulukuraattorin ja koulupsykologin työ- ja vastaanottotilat. Liikuntahallin päädyssä tehdyn julkisivuremontin todettiin aiheuttaneen useita uusia vesivahinkoja ja olleen virheellisesti tehty, sellaisilla rakennevirheillä, jotka altistavat sisäilmaongelmille. (Väärin asennetut ja puutteelliset eristeet, vesikaton vauriot, puutteellinen vedenohjaus katolta).

Oireilmoituksia syksyn 2020 aikana oli joulukuuhun 2020 mennessä tullut hieman alle 50 oppilaasta, tammikuun aikana vielä noin viidestä oppilaasta. Yhteensä lukuvuoden oireilmoituksia on siis tullut noin 55. Useille oireileville oppilaille on edelleen tarjottu ratkaisuksi koulunvaihtoa, joka on vähintäänkin ongelmallista alueella, jossa lähimpään seuraavaan kouluun on runsaasti matkaa, ja päivittäiset koulumatka-ajat ylittävät suositukset. Sisäilmaprosessiin liittyen myös useampi perhe on vaihtanut koulua, eli oppilasmäärään on tullut noin 20 oppilaan laskua. Myös oireileville työntekijöille työterveys on suosittanut työpisteen vaihtoa. Vaihtuvuus Kämmenniemen koulun henkilökunnassa on ollut suurta, ja useampi opettaja on valittanut sisäilmaoireista. Tähän liittyen jotkut koulun entiset ja nykyiset opettajat ovat ottaneet yhteyttä vanhempiin, koska kokevat, että tilanne ei korjaannu virallisia kanavia pitkin.

Koulun tilatarve

Tällä hetkellä koulun tilat on jaettu siten, että vuosiluokat 3 sekä 5-9 opiskelevat yläkoulun eli vuonna 2001 rakennetun osan tiloissa. Terveydenhoitajan toimipiste on siirretty Kämmenniemen terveysaseman tiloihin. Esikoulu ja vuosiluokka 2 opiskelevat parakkirakennus Viipaleessa, jonka tarkoituksena on olla väliaikainen tila. Vuosiluokilla 1 ja 4 on luokat 1988 rakennetuissa tiloissa (joista ensimmäisellä sisäänkäynti kuitenkin käytöstä poistetun 1969-osan käytävästä) ja yhdistelmäluokka 4-5 opiskelee Nuokun tiloissa 1988 käytävällä. Pienryhmä 0-6 toimii 1988 rakennetun osan tiloissa. Vuoden 1969-osan käytöstä poisto ja purku vievät samalla tilat, joihin on aiemmin ollut sijoitettuna ainakin luokat 1-6, erityisopettajat ja terveydenhoitaja. Syksyllä annettiin tieto, että tilapalvelut käynnistää tarveselvityksen tilojen riittävydestä. Kuitenkin syksyn 2020 aikana viranhaltijat ovat todenneet, että tilantarpeen riittävyys on todennettu kasvatus- ja opetusviranomaisten toimesta. Marraskuussa 2020 lähetettiin tietopyyntö perusopetusjohtajalle, aluerehtorille sekä rehtorille; pyydettiin toimittamaan tilantarpeen arviointiin liittyvät asiakirjat, työryhmän kokoonpano ja perusteet. Vastauksia toimitettiin tammikuussa 2021. Niiden mukaan tilantarvetta ei oltu syksyllä arvioitu, eikä asiasta oltu tehty päätöstä, koska kyse oli tilojen uudelleen järjestelystä. Pohjatietoja ei toimitettu. Tilantarpeen arviointi on tehty vasta tammikuun lopulla 2021. Tilantarpeen arvioinnista ei ole vielä toimitettu pöytäkirjaa tai kirjallisia tietoja. Selvää on kuitenkin se, ettei tiloja oltu syksyllä arvioitu, vaikka siihen pohjattiin päätöksentekoa. Lausuntoa siitä, mihin tilantarpeen arvio perustuu tai miten se on arvioitu, ei ole toimitettu. Koulun tilantarpeessa ei ole kuultu koulun käyttäjiä tai arvioitu tilojen toiminnallisuutta ottaen huomioon turvallisen ja terveellisen koulunkäynnin vaatimukset. Päätöstä jättää rakentamatta purettavan tilan osalle uudisrakennusta ei ole tehty asianmukaisissa lautakunnissa.

Tulevat tilajärjestelyt eivät tuo lisää tilaa opetukseen. Auditoriotilassa tehdään muutoksia, jotka tekevät tilasta toimivamman, eivät lisää opetustilaa, mutta palauttavat hallintotilojen neliömäärää sisäilmaprosessia edeltävälle tasolle. Hallintotilojen neuvotteluhuone on ollut 1.-6. erityisluokan käytössä, mutta se palautetaan neuvottelutilaksi. Erityisluokka sijoitetaan nuorisotiloihin.

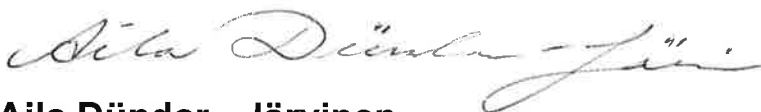
Nuorisotiloista on jo aiemmin lohkottu väistötilaa päivittäiseen opetuskäyttöön, ja nyt tilaa menetetään lisää. Oppilaille tehdään erillinen ryhmätyötila keskelle nykyistä aulatilaa. Muutos heikentää oppilaiden vapaa-ajanvirikkeitä ja koulun viihtyisyyttä. Erityisesti taito- ja taideaineiden käytössä olevia tiloja on supistettu väistötilojen vuoksi merkittävästi. Väistötiloista kaikki eivät täytä hyvän oppimisympäristön kriteerejä, tilan, ääneneristykset tai toiminnallisuuden suhteen.

Terveydenhoitajan toimipiste on edelleen terveyskeskuksen tiloissa, joka aiheuttaa keskeytyksiä opetustoimintaan ja venyttää vastaanottoaikoja mm. pienempien oppilaiden saattotarpeen johdosta. Kämenniemen koulun tilannetta ei voida tarkastella pelkän kerrosalan tai oppilasmäärän perusteella. Kerrosala ei kerro tilojen toiminnallisuudesta ja on myös syytä muistaa, että koulu toimii jo nykyisellään kolmessa eri rakennuksessa, joissa kaikissa on ollut ongelmia. Vuoden 1969 rakennusosa, jonka purku (mutta ei uudelleenrakennusta) on suunniteltu, sijaitsee keskellä nykyistä koulurakennusta. Purkamisen jälkeen koulu toimii siis neljässä erillisessä rakennuksessa, viidentenä vielä terveyskeskus, jossa toimii kouluterveydenhoitajan vastaanotto. Oppilasmäärästä valtaosa on koulukuljetuksen varassa. Monella koulumatkat ovat jo nyt Kämenniemeen pitkiä, eikä koulunvaihtoa tai väistötilaa keskustassa voida pitää realistisena tai kohtuullisena vaihtoehtona.

Mielipide-erot ja kokemukset koulun sisäilmaongelmista ja tilojen riittävydestä vanhempien, oppilaiden ja vanhempainyhdistyksen sekä kaupungin viranomaisten välillä huolestuttavat. Tilanne on kestävä johtuen ristiriitaisuuksista. Tampereen kaupunki suunnittelee koulun perusparannuksen alkavan vasta v. 2028-29. Vanhempainyhdistys on laittanut myös alulle kansalaisadressin koulun perusparannuksen aikaistamiseksi. Siihen on tullut useita satoja allekirjoituksia. Adressissa pyydetään päättäjiä kiirehtimään koulun peruskorjausta. Kuntalaisten lisäksi adressin ovat allekirjoittaneet mm. Kämenniemen koulun Vanhempainyhdistys ry, Terälähdän koulun Vanhempainyhdistys ry, Olkahisten koulun Vanhempainyhdistys ry, Sorilan koulun Vanhempainyhdistys ry, Viitapohjan kyläyhdistys ry, Kaanaan kyläyhdistys ry, Kulttuurikeskus Perttulan Navetta ry, Teiskon kylätalo ry, Teiskon Urheilijat ry, MLL Aitolahden paikallisyhdistys ry, Teisko-Partio ry, Pohtolan ja Vattulan kyläyhdistys ry, Kämenniemen Tennis ry, Kämenniemen Omakotiyhdistys ry, Terälähdän seutu ryK, Kämenniemen Kalastuskunta, Teiskon seudun Yrittäjäyhdistys ry ja Teiskon työväenyhdistys ry.

Esitän edellä mainittuihin tietoihin perustuen, että Kämenniemen koulun sisäilmaongelmat ja tilajärjestelyt selvitetään ja korjataan välittömästi. Peruskorjausta tulee aikaistaa. Yhteistyötä ja tiedottamista tulee lisätä henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa.

Tampereella 22.2.2021

Aila Dündar - Järvinen
Kaupunginvaltuuston 1.varapuheenjohtaja (sd)